

La creu vermella

Sant Boi de Lluçanès

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector nord del terme municipal
Emplaçament Camí dels Munts

Coordenades:

Latitud: 42.07181
Longitud: 2.15268
UTM Est (X): 429906
UTM Nord (Y): 4658097

Classificació

Número de fitxa 08201 - 141
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dl., 13/10/2008 - 02:00

Descripció

"Vivia a Sant Boi una noia, maca, blanca de pell i de cara rosada. Els seus ulls blaus eren de dolça mirada com trossets de cel. Els seus cabells eren com una espiga daurada de blat madur. Era tanta la seva bondat, reflex de la seva ànima, que era estimada i respectada per tothom.

A la nena no li faltaven pretendents i rondadors que la festegessin. Però ella, enamorada, sols corresponia a un galant que li havia jurat amor etern. Es va formalitzar el prometatge deixant gelosia i rancors en els

menyspreats pretendents. Ja no hi va haver pau. Es van succeir les baralles, provocades, especialment, pel més característic, menyspreable i de baixes passions, que en el seu despit es creia el més ofès.

La cosa no acaba aquí. Un dia que la parella es dirigia als Munts per resar a la Mare de Déu, van tenir una mala topada: davant seu, esperant-los amenaçadorament, tancant-los el camí en el lloc més intricat del bosc, hi havia el seu rival. Els increpa, els insulta i, en el seu odi, ja no en té prou amb paraules, envesteix furiós el noi, que es defensa. Enmig de la fúria, treuen les seves dagues de mànec blanc i d'afilada fulla. Fuig despavorada la nena. Crida demanant ajuda mentre els dos rivals s'ataquen amb un furor cec. Les seves dagues fereixen, rasant les seves carns, buscant-se el cor, en un boig desig de matar. Hi acudeix gent i, quan hi arriben, tot ha acabat:: dos cossos ensangonats, dos cadàvers, jeuen al peu del camí, i, al seu costat, les seves dagues formen una estranya creu.

Passa el temps, però la nena no oblida. Amb una mà piadosa, sobre un tosc pedestal de pedra ha posat una tosca creu, pintada de vermell i blanc: vermella com la sang i blanca com el seu amor.

Cada vegada que va al santuari resa davant seu i, amorosament ajudada pels que l'acompanyen, en té cura i la conserva, afegint-hi algunes pedres.

Passa el temps. Han passat els anys, però el seu pas no ha mitigat el seu dolor. Asseguda darrere la seva finestra, mirant cap a la creu vermella, la velleta llangueix lentament; els seus ulls de dolç mirar ja no són blaus, ja que els entela el dolor, ni són trossets de cel. Els seus ulls no hi veuen de tant de mirar, els seus ulls no hi veuen de tant de plorar. Del seu rostre ha fugit el color, i blancs són aquells cabells rossos com una espiga daurada de blat madur.

Passa el temps. I un dia, un dia gris, quan la tarda declina, asseguda darrere la seva finestra, com una flama que s'apaga, la velleta s'extingeix amb els ulls dolçament fixos, sense veure-la, en la seva estimada creu vermella.

Des d'aleshores, com a piadós record, els que passaven pel costat de la creu, hi posaven una pedra i resaven alguna oració. Aquella creu vermella i blanca: vermella com la sang vessada i blanca com l'amor pur i blanc d'una nena enamorada. "

Observacions:

Aquesta llegenda va ser recollida, en castellà, en el número 14, de febrer de 1959, de la revista local "S. Boy". Recentment va ser arranjada i traduïda dins el recull de llegendes "El Lluçanès màgic", d'on també s'ha extret la imatge.

Bibliografia

AADD (1998). El Lluçanès màgic. Recull de llegendes i rondalles del Lluçanès. Edicions Cossetània i Ajuntament de Sant Boi de Lluçanès.

